

Gáspár Anna Éva Deportálási Igazolása

COMITÉ INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE
SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES
3548 Anstett - République Fédérale d'Allemagne
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
3548 Anstett - Federal Republic of Germany
INTERNATIONALER SUCHDIENST
3548 Anstett - Bundesrepublik Deutschland

EXCERPT FROM DOCUMENTS about the stay in former concentration or labour camps
EXTRAIT DE DOCUMENTS sur le séjour dans les anciens camps de concentration ou de travail
DOKUMENTEN-AUSZUG über Aufenthalt in ehemaligen Konzentrations- und Arbeitslagern

Votre Ref. / Your Ref. / Ihr Ref.: T/D - 995 050

Nom / Name / Name: TAUB geb. SCHWARZ
Prénoms / First names / Vorname: Anna
Nationalité / Nationality / Staatsangehörigkeit: ungarisch
Date de naissance / Date of birth / Geburtsdatum: 4.5.1923
Lieu de naissance / Place of birth / Geburtsort: Alsószopor
Profession / Profession / Beruf: nicht angeführt
Nom des parents / Parents' names / Namen der Eltern: nicht angeführt
Religion: nicht angeführt
Dernière adresse connue / Last permanent residence / Zuletzt bekannter ständiger Wohnort: nicht angeführt
Arrêté le / Arrested on / Verhaftet am: nicht angeführt
par / by / durch: nicht angeführt
Admis au camp de concentration / Entered concentration camp / Wurde eingeliefert in das Konz.-Lager: Stutthof
No. de détenu / Prisoner's No. / Häftlingsnummer: 40993
Le / on / am: 19. Juli 1944
Provenance / coming from / von: Sicherheitspolizei Kauen
Catégorie, ou raison donnée pour l'incarcération / Category, or reason given for incarceration / Kategorie, oder Grund für die Festhaltung: "Sch.H." ("Schutzhaft"), "politisch"
Transfert / Transferred / Überstellt: nicht angeführt
Dernière inscription dans la documentation / Last information in C. C. records / Letzte Eintragung in KZ-Unterlagen: keine weiteren Informationen
Remarques / Remarks / Bemerkungen: Die in Antrag angegebene Häftlingsnummer 16907 des Konzentrationslagers Auschwitz erscheint nicht in den hier vorhandenen unvollständigen Unterlagen dieses Konzentrationslagers. Nach unseren Erfahrungen könnte es sich jedoch um eine Häftlingsnummer der A Nummerserie handeln, die nach den Feststellungen, die wir treffen konnten, am den 3. Juli 1944 (Transport von: RSHA, Ungarn) ausgegeben wurde.
Documents consultés / Records consulted / Gesuchte Unterlagen: Melieferungsbuch des Konzentrationslagers Stutthof.
Expédié à / Dispatched to / Abgesandt an: Frau Anna Gaspar
HEDRICH VILGHA
Anstett, den 19. November 1970
A. de COCATRIX
Service International de Recherches
G. PECHAR
Section des Archives
Le S.I.R. n'assume pas de responsabilité quant à l'exactitude et à l'intégrité du contenu des documents qui ont servi à l'établissement de cette citation.
* Explication fournie par le S.I.R. mais ne figurant pas sur les documents originaux.
* Added by the I.T.S. as explanation, does not appear on the original documents.
* Erklärung des I.T.S., erscheint nicht in den Originalunterlagen.

Ez egy dokumentum. A férjem [Gáspár András] kapta meg, mert addig furkált, ő nagyon 'descurcăret' volt (román, feltalálta magát). A francia Vöröskeresztnél érdeklődött, és valakin keresztül megkapta a [németországi] címet. És akkor írt, hát ő tudott franciául, tudott németül, angolul, olaszul? 1970 novemberében jött vissza a válasz. Cocatrix volt a nagyfőnök, aki rendezte a deportáltaknak a papírjait. Én ezzel a papírral dokumentáltam a sorstársak mellett, akiknek nem volt meg ez a papír. Mivel nekem megvolt, azt mondtam, hogy velem voltak együtt. Lehet, hogy ez nem volt szép dolog tőlem, de én ezt megcsináltam. El kellett menni a közjegyzőhöz, és ott arra a papírra rá volt írva, hogy milyen táborokon mentem keresztül, és beírtam azt is, és ez nekik hivatalos papír volt. Ez az igazolás az én nevemre volt kiállítva. Az első férjemet Taub Sándornak hívták, ezért a nevem Taub geboren Schwarz Anna Éva, a születési év és Alsószopor. A többi 'nicht angeführt' -- nincs bevezetve. Nincs beírva a vallásom sem, nincs az sem, hogy 'jude'. És be van

írva, hogy 'politisch', politikai fogolyként voltam nyilvántartva, úgy látszik, hogy odacsaptak ahhoz a csoporthoz, amelyik akkor érkezett, és akkor felvették felületesen az adataimat. Páasz. Ennyi volt az egész. És a számom. 48993. Ez már a második szám. Mert Auschwitzban is adtak egy számot, ez pedig a stutthofi volt. 'Keine weiteren Informationen' -- más információk nincsenek rólam. Mikor kezdtünk kimenni a télből [1945 elején], becsaptak minket egy gyűjtőtáborba, Stutthofba [Észak-Lengyelországban, 34 km-re Danzigtól, mai nevén Gdansktól]. Az egy mocskos, szörnyű, piszkos gyűjtőtábor volt. Ott aztán megint kezdődött az éhezés, megint tetvesek lettünk, mert a barakkok tetvesek voltak? az egy borzasztó hely volt. Ott is vittek gázosítani, bűdös volt. Jaj, a revier előtt, a kórház előtt, ott az emberek rothadtak meg, borzasztó állapot volt? A szabadulásnak a nyitja az volt, hogy munkára menni, mert ott a minimális ételmet megkaptam. Voltak olyanok, akik szenvedtek az éhségtől. Én nem. Mert én világéletemben, most is nagyon keveset eszem, mennyiségben. Én nem szenvedtem az éhségtől. Hát nem mondhatom azt, hogy valaha is jól voltam lakva, de a minimálist megkaptuk. De ott a gyűjtőtáborokban, Stutthofban meg Auschwitzban, ott nem kapták meg. Arról nem beszélve, hogy egész nap nem csináltak semmit, csak appell. Elkiáltotta magát az egyik őr, hogy 'Appell!' -- Számolás! S akkor ott álltunk órák hosszat, és számoltak. És előlről és hátulról is számoltak. Ez egy ilyen pszichológiai támadás volt velünk szemben. Semmi egyebet nem csináltak, csak számoltak. És ezt naponta, ahányszor eszébe jutott az őrnek. Négyszer? Ötször? Háromszor? Esőben? Hóban? És mindenkit megnéztek, és ha volt rajtad egy pattanás, akkor elgázosítottak. Ez nem vicc. És ha látta valamelyik őr, hogy ez például nem tud állni, 'Mehetsz!' És mentél. Akarva, nem akarva. Volt olyan, aki azt mondta, hogy ő nem tud felkelni. Egyszerűen nem tud felkelni. És akkor bement mindig az őr megnézni, hogy kijött-e mindenki. És ha ott találta fekvő, bevitték a kórházba, és onnan aztán tovább nem láttuk. Megpróbáltam mindent megtenni annak érdekében, hogy mindig elől legyek, egészségi szempontból is minél jobban bírjam. Tudtam, hogy aki hátul van, annak vége van. És azoknak, akik ott maradtak a gyűjtőtáborokban, a kilencven százaléka meghalt. A munkatáborban adtak gyógyszereket is. Rájöttünk arra, hogyha munkatáborban vagyunk, akkor ott meg lehet élni minimális körülmények közt, a lágerben nem lehetett meghalni annak, aki egészséges volt. Aki beteg volt, az ottmaradt, az ott meghalt. Nem voltam ott sokáig -- mindig kértek munkásokat erre-arra-amarra --, s megbeszéltük a hatos csoportommal [Azzal a hat alsószopori nővel, akivel együtt volt végig a különböző munkatáborokban. -- A szerk.], és mi is állandóan jelentkeztünk. És aki ügyesebb volt, az belevágódott, elvitték. Aztán sikerült is elmenni, mert a gyűjtőtáborban, ott belehaltál. Egyszerűen belehaltál. Jött a tavasz, kezdtek jönni a hírek, hogy nincsenek messze az oroszok. Falukon mentünk keresztül, ahol az emberek odanyújtottak egy darab kenyeret, és sokan mondták, hogy 'Tartsatok ki, mert nem sokáig tart már ez, és vége lesz a háborúnak!'. Ekkor már nem dolgoztunk, mondhatni, hanem csak benyomtak egy volt munkalágerbe szörnyű körülmények közé, és megint mentünk tovább, s egy adott pillanatban aztán mondták, hogy a sarkunkban vannak az oroszok, és akkor menekültünk. Menekültünk az oroszok elől, hajtottak minket. Gyalog mentünk, mentünk az úton. Bokrokban, fák alatt aludtunk, ahol tudtunk, ha kaptunk ennivalót, jó, ha nem kaptunk? Voltak gazdaságok, ahol beengedtek, és adtak egy meleg ételt. Szóval még voltak emberségesek, általában a lengyelek áldott rossz emberek, szerintem. Beengedtek udvarokra, általában a csűrbe. Én kaptam szárított, felvágott répát. Ott nagyon nagy répatermesztő vidék volt, a lengyelek nagyon szeretik a cukorrépát is és a marharépát is, és felvágják kockára, és megszáritják. És az egyik sarokban találtam egy ilyen fészket. Olyan finom volt! Ropogós volt és édes. Hajtottak minket, mint a barmokat. Az egy borzalom volt. Aki nem tudott menni, hátul maradt, azt lelőtték. Senki nem akart az utolsó sorban lenni, mindenki igyekezett előbbre, tehát saját magunkat hajszoltuk, hogy nehogy lelőjenek. Visszamaradás nem

volt. Lengyelországban voltak lengyelek is, akik hozzánk csatlakoztak a többi gyűjtőtáborokból, Stutthofból meg a többiekből, s tudtak lengyelül. És megszöktek. Hogy azoknak milyen sorsuk lett, azt nem tudom, de rájöttek, mert számolás, az még megvolt reggel, muszáj volt, és [este] hiányzott kettő, hiányzott öt, hiányzott tíz. És meg lett mondva, hogy minden egyes szökéstől tízet lelőnek. Hát nem lőttek le tízet, csak a gyengébbeket. Ment az SS a sorok közt, mindegyiknek a szemébe nézett, s nem tudta, hogy te leszel-e a soros vagy nem. Többnyire az öregeket válogatták, és ott, helyben hátba lőtték. Ott, előttünk? A csoport mind szűkült-szűkült, mind kevesebben és kevesebben lettünk, voltunk vagy kétszázan? Tízsortonként volt egy őr, a hatos csoport megmaradt [Gáspár Annáról és öt falubeli társáról van szó. -- A szerk.]. A mi csoportunkból az egyiket, Mancit megölték. Már vittük, kétoldalt vittük, karon fogtuk, és akkor nem bírtam menni, és odajött az őr, és azt mondta, hogy 'Hagyjátok el!'. És a puska ott volt a kezében? és a testvére ott volt Mancinak? Borzasztó volt. A többiek mindnyájan hazajöttünk. Öten hazajöttünk.